

แบบประเมินบทความวิจัย

การประชุมวิชาการระดับชาติ "การศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ครั้งที่ 8" ประจำปี 2567

วันศุกร์ที่ 24 พฤษภาคม 2567 (ผ่านระบบออนไลน์)

1. ชื่อบทความ : คุณภาพชีวิตของเกษตรกรในชุมชนตำบลหนองแดง อ.วังยาง จ. ชัยภูมิ

2. หัวข้อการประเมินบทความ

รายการประเมิน	ผลการประเมิน			ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ
	ผ่าน	ผ่านและแก้ไข	ไม่ผ่าน	
1. บทคัดย่อภาษาไทย		/		✓ ว่างตามเอกสารแนบ
2. บทคัดย่อภาษาอังกฤษ		/		✓ ว่างตามเอกสารแนบ
3. บทนำ		/		บทนำครบถ้วน อธิบายหัวข้อชัดเจน
4. วัตถุประสงค์การวิจัย	/			
5. สมมติฐานการวิจัย (ถ้ามี)	/			
6. วิธีดำเนินการวิจัย	/			
7. ผลการวิจัย		/		
8. สรุปผลการวิจัย		/		✓ ว่างตามเอกสารแนบ
9. อภิปรายผล		/		
10. ข้อเสนอแนะ	/			
11. เอกสารอ้างอิง	/			
12. องค์ความรู้ใหม่และคุณค่าทางวิชาการ	/			

ผลการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ

- ☐ 1) บทความผ่านเกณฑ์
- ☒ 2) บทความผ่านเกณฑ์ แต่ต้องแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
- ☐ 3) บทความไม่ผ่านเกณฑ์

แบบประเมินบทความวิจัย

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ครั้งที่ 8” ประจำปี 2567

วันศุกร์ที่ 24 พฤษภาคม 2567 (ผ่านระบบออนไลน์)

1. ชื่อบทความ : ดุลยภาพของชีวิตในยุคดิจิทัล มรดก/สํานวนหนังสือ ๑๖/๑๐/๒๕๖๑ จ.จันทบุรี

2. หัวข้อการประเมินบทความ

รายการประเมิน	ผลการประเมิน			ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ
	ผ่าน	ผ่านและแก้ไข	ไม่ผ่าน	
1. บทคัดย่อภาษาไทย	✓			
2. บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	✓			
3. บทนำ		✓		สรุปย่อคำนำให้กระชับและชัดเจน และใช้คำที่ถูกต้อง ให้ชัดเจน เช่น ใช้คำที่เฉพาะเจาะจง (10 คะแนน)
4. วัตถุประสงค์การวิจัย	✓			
5. สมมติฐานการวิจัย (ถ้ามี)	✓			
6. วิธีดำเนินการวิจัย	✓			
7. ผลการวิจัย	✓			
8. สรุปผลการวิจัย	✓			
9. อภิปรายผล	✓			อธิบายเหตุผลประกอบให้
10. ข้อเสนอแนะ			✓	ไม่มี
11. เอกสารอ้างอิง	✓			ตรวจสอบการอ้างอิงตามรูปแบบ
12. องค์ความรู้ใหม่และคุณค่าทางวิชาการ	✓			

ผลการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ

- ☐ 1) บทความผ่านเกณฑ์
- ☒ 2) บทความผ่านเกณฑ์ แต่ต้องแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
- ☐ 3) บทความไม่ผ่านเกณฑ์

คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในชุมชนตำบลหนามแดง อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา
Quality of Life of the Elderly in Namdaeng Sub-District Community, Muang District Chachoengsao
Province

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในชุมชนตำบลหนามแดงเพื่อเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในชุมชนตำบลหนามแดง จำแนกตามปัจจัยบุคคลและเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุของชุมชน กับระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในชุมชนหนามแดง อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนในจังหวัดฉะเชิงเทรา 355 คน ด้วยแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบแบบที่ใช้ในการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการวิเคราะห์ ค่าสหสัมพันธ์ เพียร์สัน

ผลการวิจัย พบว่า ระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในชุมชนตำบลหนามแดง มีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับน้อย ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า เพศ อายุ จำนวนสมาชิกในครอบครัว ลักษณะการอยู่อาศัยในครอบครัวแตกต่างกัน ระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในตำบลหนามแดงไม่ต่างกัน ปัจจัยด้านรายได้ต่อเดือน แหล่งรายได้ปัจจุบัน และเจ้าของสถานที่พักอาศัย และการได้รับการสนับสนุนสวัสดิการจากทางภาครัฐ เป็นสมาชิกในชุมชนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 และ 0.1

นอกจากนี้ผลการทดสอบพบว่า การจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ ด้านความปลอดภัยทางสังคม ด้านที่อยู่อาศัย ด้านนันทนาการ มีความสัมพันธ์กับระดับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 และ .01 และการจัดสวัสดิการด้านสุขภาพอนามัยไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในตำบลหนามแดง อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา

คำสำคัญ: คุณภาพชีวิต, ผู้สูงอายุ, พื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา

Abstract

The purpose of this research is to study the quality of life of the elderly in the Nam Daeng subdistrict community in order to compare the quality of life of the elderly in the Nam Daeng subdistrict community. Classified according to individual factors and to study the relationship between the provision of welfare for the elderly in the community. and the level of quality of life of the elderly in Nam Daeng community, Mueang District, Chachoengsao Province The sample group was 355 people in Chachoengsao Province using a questionnaire. Statistics used in the analysis are percentage, mean, and standard deviation. The test type was in one-way analysis of variance. and analysis Pearson correlation value The results of the research found that the quality of life level of the elderly in Nam Daeng subdistrict community The quality of life is low.

The results of the hypothesis testing found that gender, age, number of family members The nature of family living is different. The quality of life of the elderly in Nam Daeng Subdistrict is no different. Monthly income factor Current source of income and owners of residential premises and receiving welfare support

from the government Membership in the community is significantly different at 0.05 and 0.1 In addition, the test results found that Providing welfare for the elderly Social safety Residential side Recreation It is significantly related to the quality of life of the elderly at .05 and .01, and the provision of health welfare is not related to the quality of life of the elderly in Nam Daeng Subdistrict, Mueang District, Chachoengsao Province.

Keywords: quality of life, elderly, Chachoengsao province

1. ความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยกำลังอยู่ในช่วงการเปลี่ยนผ่านเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ (Aged Society) ซึ่งสหประชาชาติระบุว่า ประเทศไทยมีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป ในสัดส่วนเกินร้อยละ 10 ของประชากรทั้งประเทศ ถือว่าประเทศนั้นก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ หรือ Aging Society และจะเป็น "สังคมผู้สูงอายุเต็มรูปแบบ" (Aged Society) เมื่อสัดส่วนประชากรที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 20 โดยตัวเลขของประเทศไทย คาดการณ์ว่าในปี 2564 ไทยจะเข้าสู่สังคมประชากรสูงวัยแบบสมบูรณ์ โดยมีผู้ที่มีอายุมากกว่า 60 ปี เกิน 20% ของจำนวนประชากรทั้งหมด และจากการคาดการณ์ในปี พ.ศ. 2576 พบว่า ประเทศไทยจะก้าวสู่สังคมสูงอายุในระดับสุดยอด คือ การที่มีผู้สูงอายุมากกว่าร้อยละ 28 ของประชากรทั้งหมด หรือประชากรผู้สูงอายุที่มีอายุ 65 ปีขึ้นไปมากกว่า ร้อยละ 20 (มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย, 2561)

การที่มีผู้สูงอายุเพิ่มมากขึ้นในสัดส่วนของประชากร อาจส่งผลให้ผู้สูงอายุประสบภาวะยากลำบากสูงกว่าวัยอื่น โดยเฉพาะผู้สูงอายุที่ขาดความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม ไม่มีบุตรหลานคอยดูแล เนื่องจากความเสื่อมสภาพของร่างกายตามวัยและโรคภัยที่มากขึ้น ซึ่งก่อให้เกิดภาวะการพึ่งพาที่สูงขึ้นและมีความต้องการดูแลระยะยาวจากสังคม การพัฒนาคุณภาพชีวิตจึงเป็นสิ่งจำเป็นและเป็นเรื่องเร่งด่วนที่ภาครัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรริบดำเนินการ เพื่อเป็นการรองรับสังคมสูงอายุของไทยที่จะต้องเผชิญกับปัญหาความยากจน การถูกทอดทิ้ง การเป็นผู้ป่วยที่ไม่ได้รับการดูแลและก่อให้เกิดปัญหาภาระด้านงบประมาณในการดูแลผู้สูงอายุ หรือไม่มีระบบดูแลและการให้ความช่วยเหลือ การคุ้มครอง และการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุที่มีประสิทธิภาพ ขาดการบูรณาการด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร และภารกิจของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงส่งผลให้รัฐบาลไม่สามารถดูแลผู้สูงอายุได้อย่างทั่วถึง ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในด้านต่าง ๆ รัฐบาลจึงได้กำหนด กรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม โดยมีเป้าหมายการพัฒนาที่ให้ความสำคัญการสานพลังของภาคส่วนต่าง ๆ ในการขับเคลื่อน โดยการสนับสนุนการรวมตัวของประชาชน ในการร่วมคิดร่วมทำเพื่อส่วนรวมการกระจายอำนาจในระดับท้องถิ่น เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมทั้งในด้านมิติสุขภาพ เศรษฐกิจสังคม และ สภาพแวดล้อมให้มีคุณภาพและสามารถพึ่งตนเองได้ โดยรัฐให้หลักประกันการเข้าถึงการบริการและสวัสดิการที่มีคุณภาพอย่างเป็นธรรมและทั่วถึง (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560) ดังนั้น การยกระดับคุณภาพชีวิตจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ภาครัฐต้องมีการวางแผนในการวางระบบโครงสร้างการจัดสรรรายได้ การจัดสวัสดิการโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นหน่วยงานสำคัญที่มีความใกล้ชิดกับประชาชนและมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมคุณภาพชีวิต การดูแลการสงเคราะห์ให้กับผู้สูงอายุในการจัดบริการสาธารณะ สร้างการมีส่วนร่วมการให้บริการทางด้านสาธารณสุขและการส่งเสริมสุขภาพให้กับประชาชนในพื้นที่ให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่และกฎหมาย อย่างไรก็ตาม การให้ความสำคัญกับเรื่องการป้องกันโรคในระดับบุคคลโดยการศึกษาในระดับบุคคลก่อนที่จะเกิดโรค จะสามารถเพิ่มโอกาสให้กับผู้สูงอายุมีสุขภาพที่ดีได้ตามแนวคิดขององค์การอนามัยโลก ซึ่งเป็นกระบวนการในการสร้างโอกาสให้แก่ผู้สูงอายุเข้าถึงระบบการสาธารณสุข การมีส่วนร่วม การได้รับความปลอดภัย เพื่อให้คุณภาพชีวิตดียิ่งขึ้น เป็นการเตรียมความพร้อมของชุมชนในการดูแลผู้สูงอายุในระยะยาวในหลาย ๆ ด้าน (กรมกิจการผู้สูงอายุ, 2561)

จังหวัดฉะเชิงเทราเป็นจังหวัดที่มีจำนวนประชากรสูง รวมถึงมีผู้สูงอายุในอัตราที่สูงเช่นกัน ดังนั้นตำบลหนามแดง และจากผลการสำรวจข้อมูลพื้นฐานของครัวเรือน พ.ศ.2563 ตำบลหนามแดง อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา มีพื้นที่ในความ รับผิดชอบทั้งหมด 8.97 ตารางกิโลเมตร หรือร้อยละ 2.36 ของพื้นที่รวมทั้งอำเภอ ครอบคลุม 7 หมู่บ้านมีประชากรทั้งสิ้น 3,174 คนโดยมีผู้สูงอายุมากกว่า 60 ปี ขึ้นไปถือว่าค่อนข้างน้อย ซึ่งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ให้ความสำคัญกับคุณภาพ ชีวิตของผู้สูงอายุ เนื่องจากคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุถือเป็นสิ่งสำคัญ เพราะผู้สูงอายุเป็นผู้ที่ทำคุณประโยชน์ต่อสังคมมาก่อน เป็นผู้ชี้แนะในสิ่งที่ เป็นประโยชน์และเป็นแบบอย่างสำคัญในการถ่ายทอดวัฒนธรรมประเพณีสู่คนรุ่นหลัง ดังนั้น หากคุณภาพ ชีวิตของผู้สูงอายุไม่ดี ก็ส่งผลกระทบต่อทุกภาคส่วนของสังคม เริ่มจากชีวิตครอบครัวไม่มีความสุข ไม่มีเวลาเพียงพอในการ ดูแล หรือเกิดปัญหาภายในชุมชนเนื่องจากชุมชนไม่เข้มแข็ง ไม่มีความสามัคคี ปัญหาครอบครัวที่ไม่มั่นคง ปัญหาผู้สูงอายุที่ไม่ มีคนดูแลและถูกทอดทิ้ง จึงเป็นต้นเหตุหนึ่ง ที่ก่อให้เกิดปัญหาอื่น ๆ ตามมาอีก คุณภาพชีวิตเป็นสิ่งสำคัญของการมีชีวิตที่ยืน ยาว การมีความสุขที่ดี มีความสุข รู้สึกถึงคุณค่าในตนเอง อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดีซึ่งประกอบไปด้วยเรื่องของด้านร่างกาย ด้าน จิตใจ ด้านสังคม และสิ่งแวดล้อม รวมถึง เรื่องความรู้ในอนาคตที่ผู้สูงอายุจะต้องสามารถปรับตัวและพึ่งพาตนเองและเป็นที่พึ่ง ของผู้อื่นได้ ตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป และการจัดสวัสดิการสังคมให้แก่ผู้สูงอายุยังมีความกว้างด้านๆ ดังนั้น การที่ ผู้สูงอายุจะพึ่งตนเองได้จะต้องมีการเตรียมพร้อมในทุกด้านของชีวิตหากมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นจะสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ อย่างเข้มแข็งและผ่านพ้นจากปัญหาต่าง ๆ

จากปัญหาดังกล่าว มี ผู้วิจัยอยากทราบว่าคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุอยู่ในระดับใด และมีปัจจัยใดบ้างที่มี ความสัมพันธ์ต่อระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่แตกต่างกัน เช่น เพศ อายุ รายได้ต่อเดือน แหล่งรายได้ ลักษณะที่พักอาศัย และในการศึกษาครั้งนี้ สามารถนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ เพื่อให้ทุกภาคส่วนในพื้นที่ มีส่วนร่วมใน การส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดี สามารถดำรงชีวิตอยู่ภายในครอบครัวและสังคมได้อย่างเป็นสุข และผลที่ได้จากการ วิจัยครั้งนี้ทำให้ได้ข้อเสนอเชิงนโยบายและแนวทางการเตรียมความพร้อมด้านคุณภาพการดำเนินชีวิตของผู้สูงอายุและการ สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างชุมชนและท้องถิ่นสู่การพัฒนาอย่างสร้างสรรค์ในอนาคต

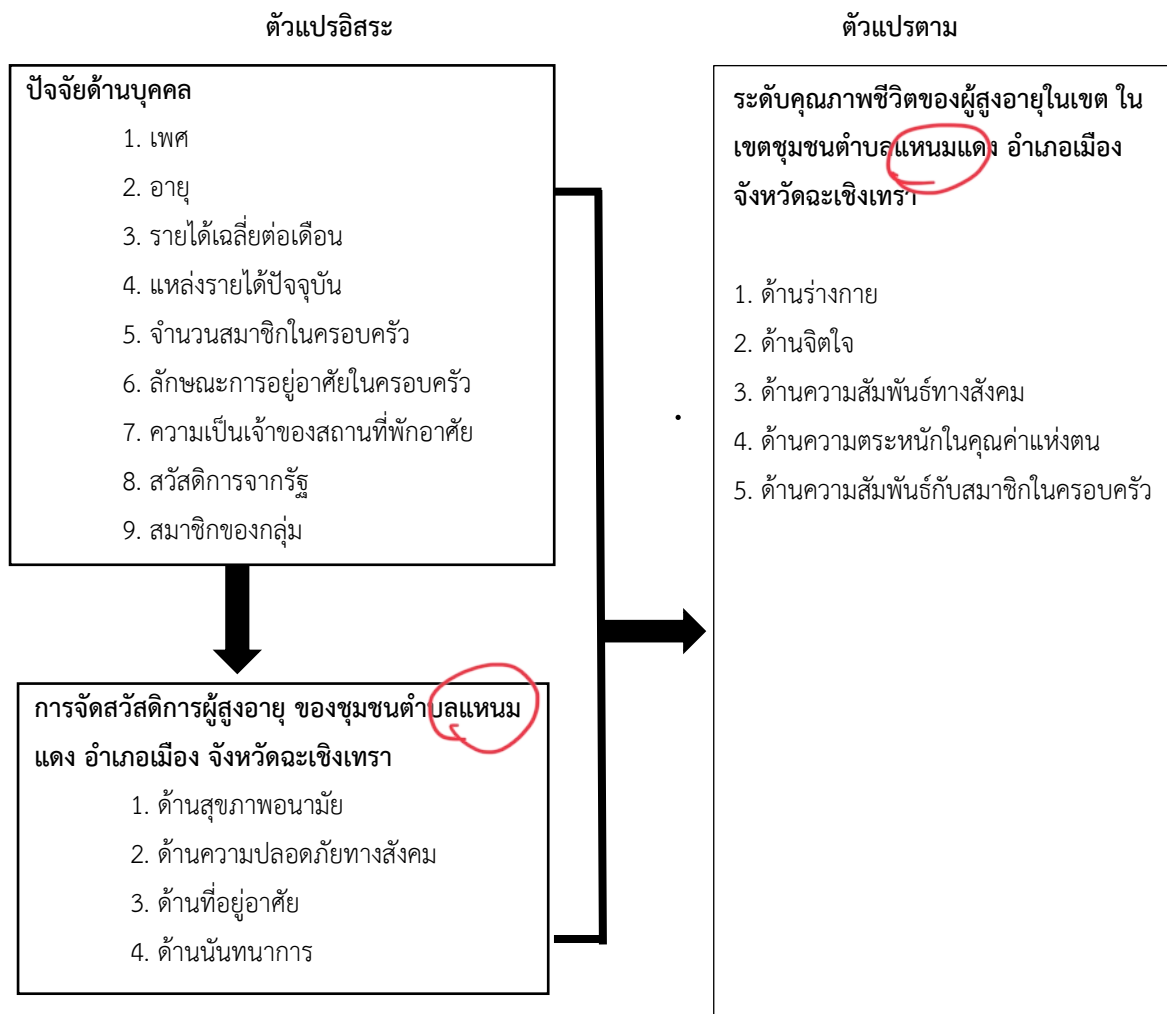
2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในชุมชนตำบลหนามแดง อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในชุมชนตำบลหนามแดง อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทราจำแนกตาม ปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุของชุมชนตำบลหนามแดง กับระดับคุณภาพชีวิตของ ผู้สูงอายุในชุมชนตำบลหนามแดง อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา

3. สมมติฐานการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน มีคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในตำบลหนามแดง อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทราแตกต่างกัน
2. ปัจจัยด้านการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในตำบลหนามแดง อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรามีความสัมพันธ์กับ คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในตำบลหนามแดง จังหวัดฉะเชิงเทรา

4. กรอบแนวความคิด

5. วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร ได้แก่ ประชาชน ผู้สูงอายุ ในตำบลแหลมแดง อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา ที่มีอายุ 60 ปี ขึ้นไป มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 3,174 คน (สำนักงานทะเบียนราษฎร อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา, 2566) การวิจัยเชิงปริมาณนี้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 355 คน

โดยกลุ่มตัวอย่างได้มาจากการคำนวณกลุ่มตัวอย่างเพื่อเป็นตัวแทนของกลุ่มประชากรในพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา ที่ระดับค่าความเชื่อมั่น 0.05 จากจำนวนประชากร 3,174 คน โดยได้ทำการศึกษาการสุ่มตัวอย่างจากวิธีการของ Taro Yamane (Yamane, 1973, p. 725)

เครื่องมือการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยได้นำเครื่องมือการวิจัยตรวจหาค่าความเที่ยงตรงและค่าความเชื่อมั่นด้วยการทดสอบกับประชากร 30 คน และใช้วิธีวัดหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ในการหาค่าความเชื่อมั่นอยู่ที่ระดับ 0.7 ขึ้นไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติเชิงพรรณนา โดยใช้สถิติค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบน ค่ามาตรฐาน ค่าแจกแจงความถี่ และค่าพิสัย อธิบายข้อมูลคุณลักษณะทั่วไปของประชาชนจังหวัดฉะเชิงเทรา รวมไปถึง การจัดสวัสดิการผู้สูงอายุของชุมชน และสถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ T-test F-test และ Pearson correlation เพื่อทดสอบ

6. ผลการวิจัย

การศึกษาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตตำบลหนามแดง อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทราสามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

1. **ลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล** พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 71.8 มีอายุ 70-79 ปี ร้อยละ 49.3 มีรายได้ต่อเดือนอยู่ที่ต่ำกว่า 5,000 บาท ร้อยละ 55.8 แหล่งรายได้มาจากการค้าขายจากการค้าขาย/จากกิจการส่วนตัว ร้อยละ 40.6 ส่วนใหญ่ผู้สูงอายุมีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 2-3 คน คิดเป็นร้อยละ 37.5 มีลักษณะการอยู่อาศัยแบบคู่สมรส คิดเป็นร้อยละ 45.6 ความเป็นเจ้าของสถานที่พักอาศัยของผู้สูงอายุ อยู่บ้านของบุตรหลาน คิดเป็นร้อยละ 36.1 ได้รับการสนับสนุนจากชุมชน คิดเป็นร้อยละ 49.0 และส่วนใหญ่ผู้สูงอายุเป็นสมาชิกกลุ่มชุมชน คิดเป็นร้อยละ 69.0 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สรุปผลปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัย	เปอร์เซ็นต์
เพศหญิง	71.8
อายุ 70-79 ปี	49.3
รายได้ต่อเดือน < 5,000 บาท	55.8
แหล่งได้มาจากการค้าขาย/กิจการส่วนตัว	40.6
จำนวนสมาชิกในครอบครัว	37.5
ลักษณะการอยู่อาศัยในครอบครัว คู่สมรส	45.6
ความเป็นเจ้าของสถานที่พักอาศัย	36.1
ได้รับการสนับสนุนสวัสดิการจากภาครัฐ	49
เป็นสมาชิกในชุมชน	69

2. **ผลการศึกษา** การจัดสวัสดิการผู้สูงอายุของชุมชนตำบลหนามแดง อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทราในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 2.33$) มีการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุอยู่ในระดับน้อยทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า อันดับที่ 1 ด้านความปลอดภัย มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 2.41$) ระดับการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุอยู่ในระดับน้อย รองลงอันดับ 2 ด้านที่อยู่อาศัย มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 2.35$) อันดับ 3 คือ ด้านสุขภาพอนามัย มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 2.29$) และอันดับท้ายด้านนันทนาการ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 2.28$) ตามลำดับ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการศึกษาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุของชุมชนโดยรวม

(n = 355)

การจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ	$\bar{X}$	S.D	ระดับความคิดเห็น
ด้านสุขภาพอนามัย	2.29	0.44	น้อย
ด้านความปลอดภัยทางสังคม	2.41	0.51	น้อย
ด้านที่อยู่อาศัย	2.35	0.49	น้อย
ด้านนันทนาการ	2.28	0.50	น้อย
รวม	2.33	0.49	น้อย

3. ผลการศึกษา คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตชุมชนตำบลหนามแดง อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา ในภาพรวมอยู่ที่ระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 2.27$) มี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีคุณภาพชีวิตทุกด้านอยู่ที่ระดับน้อย เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ อันดับที่ 1 คือ คุณภาพชีวิตด้านความสัมพันธ์กับสมาชิกในครอบครัว ค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 2.48$) อันดับที่ 2 คุณภาพชีวิตด้านจิตใจ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 2.36$) อันดับ 3 คุณภาพชีวิตด้านร่างกาย ค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 2.23$) อันดับ 4 คุณภาพชีวิตด้านความตระหนักในคุณค่าแห่งตน ค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 2.19$) และอันดับ 5 คุณภาพชีวิตด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 2.08$) ตามลำดับ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการศึกษาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตชุมชนโดยรวม

(n = 355)

คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ	$\bar{X}$	S.D	ระดับความคิดเห็น
ด้านร่างกาย	2.23	0.47	น้อย
ด้านทางจิตใจ	2.36	0.45	น้อย
ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม	2.08	0.51	น้อย
ด้านความตระหนักในคุณค่าแห่งตน	2.19	0.55	น้อย
ด้านความสัมพันธ์กับสมาชิกในครอบครัว	2.48	0.51	น้อย
ค่าเฉลี่ยรวม	2.27	0.50	น้อย

ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 เปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคล ต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในชุมชนตำบลหนามแดง อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ผลการศึกษพบว่า ปัจจัยด้านเพศ อายุ จำนวนสมาชิกในครอบครัว ลักษณะการอยู่อาศัยในครอบครัว แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และพบว่าปัจจัยด้าน รายได้ต่อเดือน แหล่ง

รายได้ปัจจุบัน ความเป็นเจ้าของสถานที่พักอาศัย การสนับสนุนสวัสดิการจากภาครัฐ สมาชิกกลุ่มแตกต่างกันกับระดับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 และ 0.01 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

ข้อ	ตัวแปร	คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ					ภาพรวม
		ด้านร่างกาย	ด้านทางจิตใจ	ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม	ด้านความตระหนักในคุณค่าแห่งตน	ด้านความสัมพันธ์กับสมาชิกในครอบครัว	
ปัจจัยส่วนบุคคล							
1	เพศ	-	-	-	-	-	-
2	อายุ	-	-	-	-	-	-
3	รายได้ต่อเดือน	-	0.05*	-	-	-	-
4	แหล่งรายได้	-	-	-	-	-	0.019*
5	จำนวนสมาชิกในครอบครัว	-	-	-	-	-	-
6	ลักษณะการอยู่อาศัยในครอบครัว	-	-	-	-	-	-
7	เจ้าของสถานที่พักอาศัยในครอบครัว	-	0.02*	-	-	-	-
8	ได้รับสวัสดิการจากทางภาครัฐมีอะไรบ้าง	-	0.02*	-	0.01*	-	0.01*
9	ท่านเป็นสมาชิกของกลุ่มใดบ้างในชุมชน	-	-	0.023*	-	-	0.049*

สมมติฐานข้อที่ 2 การจัดสวัสดิการผู้สูงอายุของชุมชนหนองแดง มีความสัมพันธ์กับระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในชุมชนหนองแดง อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการศึกษา พบว่า การจัดสวัสดิการผู้สูงอายุของชุมชนมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในภาพรวม ($r = 0.250$) ด้านความปลอดภัยทางสังคม ($r = 0.106^*$) ด้านที่อยู่อาศัย ($r = 0.20^*$) ด้านนันทนาการ ($r = 0.184^*$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 และ .01 ส่วนด้านสุขภาพอนามัย ($r = 0.078$) ไม่สัมพันธ์กับการจัดสวัสดิการ ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานสมมติฐานที่ 2

	การจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ				
	ด้าน	ด้านความ	ด้านที่อยู่	ด้าน	ภาพรวม
	สุขภาพ	ปลอดภัย	อาศัย	นันทนาการ	
	อนามัย	ทางสังคม			
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	0.078	0.106*	0.20**	0.184**	0.250**

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ค่า r = ค่าความสัมพันธ์, ตัวเลขในวงเล็บ = ค่า Sig หรือ ค่า p-value

7. อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยนี้ พบว่า ผู้สูงอายุที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าผู้ชาย อาจเป็นเพราะผู้สูงอายุในตำบล หนองแดง อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา ส่วนใหญ่มีเพศหญิงมากกว่าเป็นเพศชาย กล่าวได้ว่า ผู้สูงอายุไม่ว่าเป็นเพศชายหรือ เพศหญิงย่อมไม่มีผลทำให้ระดับคุณภาพชีวิตเปลี่ยนไปมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของอารดา ธีระเกียรติกำจร (2554) ได้ทำ การวิจัยเรื่อง คุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็น เพศหญิง

คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 2.27$) มี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มี คุณภาพชีวิตทุกด้านอยู่ในระดับน้อย เนื่องจากกลุ่มผู้สูงอายุระดับต้น อายุช่วง 70-79 ปี ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงทางสรีระยังไม่ มาก ยังสามารถช่วยเหลือตนเองและปฏิบัติกิจวัตรประจำวันต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของปิยภรณ์ เลหาบุตร (2557) ได้ศึกษาระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในชุมชนหมู่ 7 ตำบลพลูตาหลวง อำเภอ สัตหีบ จังหวัดชลบุรี พบว่า คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในชุมชนอยู่ในระดับค่อนข้างดี

ปัจจัยที่มีผลต่อระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในชุมชนตำบลหนองแดง อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนก ตามปัจจัยส่วนบุคคล ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านเพศ อายุ จำนวนสมาชิกในครอบครัว ลักษณะการอยู่อาศัยในครอบครัว แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของจิราภรณ์ เกษร (2560) ศึกษาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในจังหวัดหนองคาย ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในจังหวัด หนองคายที่มีเพศต่างกัน โดยรวมมีคุณภาพชีวิตไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของกนกอร เลิศลาภ (2561) ศึกษา คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนครสกลนคร ผลการเปรียบเทียบระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนคร สกลนคร จำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อ เดือน พบว่าคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนครสกลนคร ทั้งในภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

และพบว่า ปัจจัยด้านรายได้ต่อเดือน แหล่งรายได้ปัจจุบัน เจ้าของสถานที่พักอาศัยของท่าน ท่านได้รับการ สนับสนุนสวัสดิการจากทางภาครัฐใด เป็นสมาชิกในชุมชนหรือไม่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 เป็นไปตาม สมมติฐานที่ตั้งไว้ มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของสอดคล้องกับการศึกษาของธาริน สุขอนันต์,สุภาวัลย์ จาริยะศิลป์ , ทศนันท์ ทุมมานนท์ และปิยรัตน์ จิตรภักดี (2554) ได้ศึกษาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองบ้านสวน จังหวัด ชลบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตและเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้สูงอายุใน เขตเทศบาลเมืองบ้านสวน จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางโดย ผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีคุณภาพชีวิตระดับปานกลาง ร้อยละ 64.2 รองลงมาเป็นระดับดี ร้อยละ 24.8 และระดับไม่ดีร้อยละ 11.0 เมื่อพิจารณารายได้พบว่า คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่อยู่ในระดับปานกลางได้แก่ ด้านร่างกาย สภาพแวดล้อม และจิตใจ ตามลำดับ ส่วนที่อยู่ในระดับดี คือ ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุจำแนกตาม

ปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ในปัจจัยต่อไปนี้ คือ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ การเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม และการรับสวัสดิการกองทุนผู้สูงอายุ คือ ผู้ที่มีอายุ 60-69 ปี, การศึกษาตั้งแต่อนุปริญญาขึ้นไป, อาชีพข้าราชการบำนาญ, รายได้เฉลี่ยมากกว่า 5,001 บาท, เป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม, และ ไม่รับสวัสดิการกองทุนผู้สูงอายุ จะมีคุณภาพชีวิตที่ดีกว่ากลุ่มอื่น จากผลการศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเน้นการพัฒนา ด้านร่างกาย จิตใจและสภาพแวดล้อมของผู้สูงอายุ คุณภาพชีวิตให้มากขึ้นเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตจากปานกลางไปสู่ระดับดี

การจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ ของชุมชนตำบลหนามแดง อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา มีความสัมพันธ์กับระดับ คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในชุมชนตำบลหนามแดง อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทราหรือไม่ ผลจากการศึกษา พบว่า การจัด สวัสดิการผู้สูงอายุของชุมชนมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในภาพรวม ($r = 0.250$) ด้านความปลอดภัย ทางสังคม ($r = 0.106^*$) ด้านที่อยู่อาศัย ($r = 0.20^*$) ด้านนันทนาการ ($r = 0.184^*$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ด้าน สุขภาพอนามัย ($r = 0.078$) ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ วีระพงษ์บางเตี้ย (2554) ได้ศึกษา ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตชนบท จังหวัดยโสธร ผลการศึกษาพบว่า ผู้สูงอายุมีปัจจัยพื้นฐาน ของชีวิตอยู่ในระดับสูง มีความรู้เกี่ยวกับสุขภาพอนามัยและการเปลี่ยนแปลงในวัยผู้สูงอายุในระดับต่ำ ระดับคุณภาพชีวิตอยู่ใน ระดับปานกลาง ปัจจัยด้านการดูแลสุขภาพใส่ใจจากครอบครัวและระบบการดูแลสุขภาพ มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของ ผู้สูงอายุในเขตชนบทอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

8. กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความเมตตาและความช่วยเหลือจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กนิษฐา แยมโพธิ์ใช้ อาจารย์ที่ปรึกษาหลักที่ได้กรุณาให้ความรู้ให้คำปรึกษา ชี้แนะแนวทางและตรวจสอบความถูกต้องและ แก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ เพื่อให้งานวิจัยฉบับนี้มีความถูกต้องสมบูรณ์ และขอขอบคุณอาจารย์ทุกท่านที่ได้มอบวิชาความรู้ต่างๆ ซึ่งเป็นพื้นฐานของการทำวิจัยในครั้งนี้และขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดาเป็นอย่างสูง ที่ให้การสนับสนุนกำลังทรัพย์ กำลังกายและกำลังใจที่ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา

9. เอกสารอ้างอิง

- กนกกร เลิศลาภ. 2561. คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนครสกลนคร. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- จิราภรณ์ เกษร. 2560. คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในจังหวัดหนองคาย. วิทยานิพนธ์, รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ธาริน สุขอนันต์, สุภาวีย์ จาริยะศิลป์, ทศนันท์ ทุมมานนท์ และปิยรัตน์ จิตรภักดี. 2554. คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขต เทศบาลเมืองบ้านสวน อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี. ชลบุรี: วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดชลบุรี.
- บรรลุศิริพานิช. 2559. สถานการณ์ผู้สูงอายุไทย พ.ศ. 2559. กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิจัย ประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ปิยภรณ์ เลหาบุตร. 2557. คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในชุมชนหมู่ 7 ตำบลพลูตาหลวง อำเภอสัตตหีบ จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วีระพงษ์ บางเตี้ย. 2554. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตชนบทจังหวัดยโสธร. การศึกษาอิสระ สาธารณสุขมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สถาบันเวชศาสตร์ผู้สูงอายุ. 2548. การดูแลรักษาโรคผู้สูงอายุแบบสหสาขาวิชา. กรุงเทพฯ: ชุมชุม สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย. เสนอ อินทรสุขศรี. 2547. ผู้สูงวัย (พิมพ์ครั้งที่4). นนทบุรี: พิมพ์ทอง.

สำนักงานทะเบียนราษฎร อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา. 2566. แบบรายงานสรุปสาระสำคัญการประชุม กรอ.

จังหวัดฉะเชิงเทรา ครั้งที่ 1/ 2566. (online). <https://www.chachoengsao.go.th/cco/index.php/2016-02-.pdf>, 15 มกราคม 2566.

อารดา อีระเกียรติกำจร. 2554. คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่.

วิทยานิพนธ์ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, คณะเศรษฐศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

Taro Yamane. 1973. Statistics: an introductory analysis. New York: New York: Harper. & Row.